

ma' l-ikhal safi ċar ta' l-ajru fietel;
 mar-reżha tas-smewwiet fil-bogħod u x-xefaq;
 mal-mera ta' l-ilmiet jibbru u jleqqu.
 Għannew l-għasafar;
 tar il-gawwi;
 warrad il-fjur ma' kullimkien imxeblek;
 tgħabbew is-siġar twal bil-weraq tqil.
 Imbagħad mal-plajja
 tnejn tnejn għaddew iż-żgħażaġh
 sbieħ, f'saħħithom —
 minsija d-dinja u t-twegħir; l-uġiġh
 tal-bieraħ; l-uġiġh ikbar ta' għada;
 tanbir it-tanbur tal-moħħ dejjem iberren —
 tnejn tnejn għaddew:
 fis-skiet u l-ħemda
 ta' min intebaħ li l-kliem xkiel u rażan,
 l-eternità mitlufa
 ta' waqt għaddieni.....

Imxejt u mxejt

f'dil-ġenna fl-art;

wahdi

minn fuq ix-xtut tax-xmara sbejha għaddej.

HOLMA

(Mit-Taljan ta' Annibale Tona)

Ta' PETER A. CARUANA

Jien ħlomt li fis-sema qed nara
 żewġ kwiekeb iteptpu ħemdin
 li f'ħajti jien qatt ma rajt isbaħ.
 Żewġ kwiekeb ta' l-Angli henjin.

Ma' ġenbi jien rajthom jitbissmu
 u jħarsu jwensuni fis-skiet;
 jimlewni bil-hena, bil-faraġ;
 tas-sema jdewquni l-ħlew-wiet.

Izd' hekk kif stenbaħt minn dil-ħolma
 bqajt nilmaħ dal-kwiekeb hekk sbieħ.
 Żewġ kwiekeb li jgħaddu l-pjaneti:
 Żewġ kwiekeb ta' ħajti l-mistrieħ.

Għax 'l ommi lmaħt jien fejn is-sodda
 x'ħin sewwa minn nagħsi jien qomt.
 Għajnejha żewġ ġmamar ta' mħabba:
 Għajnejha l-kwiekeb li ħlomt.

"MA JIGIX IZJED"

Ta' A. TABONE

"MA JIGIX IZJED". Din mhix il-karba li, fiż-żmien tal-gwerra smajnieha kemm-il darba ħierġa mill-qalb muġu-għa ta' l-omm meta waslitilha l-aħbar ħażina li binha l-għażiż sab qabru f'baħar għoli fil-waqt li kien ibahħar biex jiggieled ma' l-għadu; lanqas mhi l-għajta ta' dik il-mara li saret taf li miet żewġha l-maħbub, li kien il s-snin twal mifrud minnha u minn uliedu, biex f'art barranija u bl-għaraq ta' ġbinu, jaqla' l-għajxien tal-familja tiegħu. Le, din il-għajta "Ma jigix iżjed" ma ħarġitx mix-xofftejn ta' wiehed jew ta' waħda milquta għall-għarrieda minn grajja ta' qsim il-qalb u tal-biki, iżda bil-maqlub, għax, ftit taż-żmien ilu, smajnieha ħierġa minn qalb imfawrin bil-ferħ, għalkemm bħalma jgri sikwit, il-ferħ ikun mballat b'xi ftit tan-niket.

"Ma jigix iżjed" għajtu għalenija n-nies twajba ta' Sotto il Monte meta waslitilhom l-aħbar sabiħa li wiehed mill-pajżani tagħhom laħaq Papa bl-isem ġdid ta' Giovanni. Min qatt kellu jgħidilha lil Marjanna Roncalli, lil dik il-mara raħlija—għalkemm twajba u tabilhaqq nisranija—min kellu jgħidilha, sebgha u sebghin sena ilu, meta giebet fid-dinja lil binha ċkejken Anglu, li dana l-anglu ċkejken kellu, maż-żmien, irabbi l-ġwienah u jittajjar 'i fuq 'il fuq sa ma jasal fl-oghla quccata ta' l-aqwa setgħa li tista' tingħata fid-dinja?! Min kellu jgħidlu lil Patist Roncalli li dak it-tfajjel, li f'idejh kien jerħilu l-merħla ċkejka tiegħu, kellu jkun, mal-mixja taż-żmien, ir-Ragħaj ta' l-ikbar merħla li Sidha huwa Kristu nnifsu?! Min kellu jgħidilhom lil Fredu, lil Gwanni u lil ħutu l-oħra meta huma kienu jħarsu bl-ikrah lejn Anglu u b'geddumhom sa l-art meta kienu jarawh bil-kotba f'idejh, jistudja taħt xi siġra, u forsi wkoll kienu jgħajtu miegħu u jcanfruh għax, mingħalihom, dak ħuhom kien jitlef iż-żmien fuq il-karti?! Imma l-ħsibijiet t'Alla huma għolja wisq biex moħħ il-bniedem jasal jifhimhom!

Iż-żmien beda għaddej ġmielu u, b'xorti tajba, Anglu, ta' disa' snin, beda jmur l-iskola fil-kulleġġ ta' Calona, raħal ieħor ftit bogħod minn Sotto il Monte. Minn hawn, imbagħad, Anglu għadda għas-seminarju tal-belt ta' Bergamo. Minn Bergamo għadda Ruma u, fl-10 ta' Awissu tas-sena 1904, ħa l-Quddiesa. Fl-ewwel gwerra l-kbira nsibuh Kappillan mas-suldati Taljani. Wara l-gwerra reġa' mar f'Bergamo, imma m'għaddiex żmien